

میانجیگران آفریقایی با معترضان لیبیایی مذاکره می‌کنند: موافقت قذافی با راه‌حل آفریقایی

همزمان با منهدم شدن 25 تانک نیروهای وفادار به قذافی طی بمباران هوایی نیروهای ائتلاف غربی و در پی آغاز میانجی‌گری‌های اتحادیه آفریقا برای برون‌رفت از بحران جاری در لیبی، معمر قذافی رهبر این کشور، با نقشه راه رهبران آفریقا موافقت کرد.

همزمان با منهدم شدن 25 تانک نیروهای وفادار به قذافی طی بمباران هوایی نیروهای ائتلاف غربی و در پی آغاز میانجی‌گری‌های اتحادیه آفریقا برای برون‌رفت از بحران جاری در لیبی، معمر قذافی رهبر این کشور، با نقشه راه رهبران آفریقا موافقت کرد.

به گزارش خبرگزاری رویترز، جاکوب زوما رئیس‌جمهور آفریقای جنوبی با اعلام موافقت قذافی با نقشه‌راه آفریقایی، تاکید کرد که جزئیات راه‌حل پیشنهاد شده به‌زودی در چارچوب بیانیه‌ای اعلام خواهد شد.

براساس بیانیه قرائت‌شده دیگری از سوی رمضان المعامرہ کمیسر امنیت و صلح اتحادیه آفریقا، نقشه‌راه آفریقایی پیشنهاد شده شامل توقف فوری اقدامات خصمانه، تسهیل انتقال کمک‌های انسان‌دوستانه به شهروندان لیبیایی و کارگران خارجی و آغاز گفت‌وگوها میان طرف‌های لیبیایی درباره مرحله انتقالی است.

در بخش دیگری از بیانیه آمده است که دوره انتقالی می‌باید همراه با انجام اصلاحات سیاسی ضروری به‌منظور زدودن عوامل بحران کنونی و در عین حال با در نظر گرفتن آرمان‌های مشروع ملت لیبی برای تحقق دموکراسی، اصلاحات سیاسی، عدالت، صلح، امنیت و تحقق توسعه اقتصادی و اجتماعی همراه باشد. المعامرہ در کنفرانسی خبری در پاسخ به پرسشی درباره احتمال کناره‌گیری قذافی از قدرت، با اشاره به انجام مناقشاتی با قذافی در این باره، افزود: با این حال، در حال حاضر نمی‌توانم از این گفت‌وگوها جزئیاتی را بیان کنم چرا که در این مذاکرات طرفی نبوده‌ام و در ثانی می‌باید در گفت‌وگوهای میان دوطرف، رازداری را رعایت کرد.

به نظر می‌رسد بن‌بست در جبهه جنگ و کاسته شدن از سطح رویارویی‌ها و تنزل آنها به‌صورت عملیات جنگ و گریز در اطراف اجدابیا و بریقه طی روزهای گذشته باعث فعال شدن روند تلاش‌های دیپلماتیک با هدف پایان دهی به بحران جاری شده است. در همین حال، هیأت میانجیگر آفریقایی پس از پایان مذاکرات با قذافی، روز گذشته عازم بنغازی مقر شورای ملی انتقالی لیبی شد تا با مخالفان قذافی نیز درباره نقشه راه ارائه‌شده به بحث و مذاکره بنشیند.

این در حالی است که انقلابیون لیبیایی پیش از آغاز گفت‌وگوها با هیأت میانجیگر آفریقایی، ضمن اعلام مخالفت با این نقشه راه، موافقت با آن را به کناره‌گیری قذافی و فرزندانش از قدرت مشروط کردند.

هیأت آفریقایی میانجیگر به رهبری جاکوب زوما رئیس‌جمهور آفریقای جنوبی و متشکل از محمد ولد عبدالعزیز رئیس‌جمهور موریتانی، دنیس ساسو نگیسو رئیس‌جمهور کنگو، هنری اوربیم اوکیلو وزیر خارجه اوگاندا و امادو تومانی توری رئیس‌جمهور مالی است.

در همین حال، محمد ولد عبدالعزیز رئیس شورای صلح آفریقا و رئیس‌جمهور موریتانی در گفت‌وگویی مطبوعاتی با اشاره به اینکه هدف این تلاش‌ها در درجه نخست، توقف عملیات نظامی و یافتن راهکارهایی مناسب برای حل بحران جاری است، افزود: کمیته آفریقایی در تماس با جامعه جهانی به‌منظور تحقق این اهداف است. از سوی دیگر، گروه تماس بین‌المللی که طی کنفرانس لندن درباره لیبی در 31 ماه مارس گذشته تشکیل شد، نخستین نشست خود را در این باره، روز چهارشنبه در دوحه پایتخت قطر برگزار خواهد کرد.

در این نشست، نمایندگانی از برنامه توسعه و دفتر هماهنگی امور انسانی وابسته به سازمان ملل و عبدالاله الخطیب اردنی فرستاده ویژه این سازمان به لیبی شرکت خواهند کرد. این درحالی است که وزارت خارجه ایتالیا روز جمعه گذشته اعلام کرد که مصطفی عبدالجلیل رئیس شورای ملی انتقالی لیبی امروز سه‌شنبه وارد رم پایتخت ایتالیا می‌شود. خبرگزاری ایتالیا با مخابره این خبر، افزود: عبدالجلیل قرار است در این سفر با سیلویو برلوسکنی نخست‌وزیر و فرانکو فراتینی وزیر خارجه دیدار و در پارلمان این کشور شرکت کند. اتحادیه عرب هم قرار است روز پنجشنبه نشستی را در مقر دبیرخانه خود در قاهره با حضور نمایندگانی از سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی به‌منظور پیگیری اوضاع لیبی برگزار کند.

در این نشست که به ابتکار بان‌کی‌مون دبیر کل سازمان ملل و با حضور وی برگزار خواهد شد، کاترین اشتون وزیر خارجه اتحادیه اروپا، اکمل‌الدین احسان اوغلو دبیرکل سازمان کنفرانس اسلامی و نمایندگانی از اتحادیه آفریقا شرکت خواهند داشت. در همین حال، پیمان آتلانتیک شمالی به رهبری کانادا که حملات خود را با عنوان اعمال منطقه پرواز ممنوع بر فراز لیبی صورت می‌دهد، اعلام کرد که ضرباهنگ حملات خود را طی اواخر هفته گذشته شدت بخشیده است. این درحالی است که طی روزهای اخیر مخالفان قذافی با متهم کردن ناتو به عدم جدیت در تقابل با نیروهای قذافی، تاکید کرده بودند که هدف قرار دادن انقلابیون از سوی هواپیماهای ناتو، اشتباه

نبوده است.

میانجیگری آفریقایی

اتحادیه آفریقا که هم‌اکنون در تلاش برای حل بحران لیبی است، چندان نام و آوازه خوشی در لیبی ندارد. قذافی سال‌هاست که با این اتحادیه ارتباط نزدیکی دارد و مخالفان او به همین خاطر از میانجیگری آفریقایی چندان استقبال نمی‌کنند. هرگونه دخالتی که منجر به کنار زدن قذافی از قدرت نشود، این تحلیل را در پی خواهد داشت که اتحادیه آفریقا به دنبال نجات رهبر لیبی است. این اتحادیه اغلب متهم است که به دنبال کمک به صاحبان قدرت است و اینکه تبدیل به باشگاهی شده که بیش از آنکه به ملت‌ها خدمت کند، به رهبران و روسای جمهور کمک می‌کند. علاوه بر این، اتحادیه آفریقا به فساد مالی نیز متهم است و قذافی رهبران این اتحادیه را طی سالیان دراز با پول خریده و دوستانی برای خود در آفریقا گرد آورده است.

با این حال، این نکته که غرب دیدگاه آفریقایی‌ها درباره لیبی را نادیده گرفته و در تغییر رژیم در لیبی چندان جدیتی ندارد، فرصتی فراهم آورده است تا اتحادیه آفریقا زمام این موضوع را به دست گیرد و به عنوان میانجی وارد بحران لیبی شود. اما در این میان، مهم‌ترین چالش قانع کردن مخالفان قذافی به توقف درگیری‌ها و انجام مذاکرات است. اصلی‌ترین درخواست مخالفان برکناری قذافی است که در طرح پیشنهادی اتحادیه آفریقا اصلاً دیده نمی‌شود.